10 ՓԱՐԱ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅԵՐՈՒԱՆԴ ՃԻՒՂԻՒՂԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, Պօղը Ալի Ճատտէսի, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ
ارمنیجه یومی سورهانتاك غزته سی
صاحب امتیاز د. جبوهلك
اداره خانه سی
باب عالی جاده سی نومرو ۲۰

Direction du Journal Arménien
SOURHANTAG
20. Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ԵՏ ՉԻ ՏՐՈՒԻՐ խմբագրութեան ուղղուած ո և է գրութիւն

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ կը սկսին ամէն ամսոյ 10ին, 20ին եւ 30ին

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՂԱՔԻՍ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 75
6 » » » 40

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Թղթատարի ծախքը մէջն է
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 100
6 » » » 50

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
Թղթատարի ծախքը մէջն է
12 ամիսը կանխիկ Ֆր. 22
6 » » » 11

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

ՑՕՂԵՐՋԱՆԳԱԿ
ԱՌ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Առաւօտեանքը
ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ

ԻՆՉ ՈՐ ԵՂԱՒ, Կ'ԸԼԼԱՅ ԵՒ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Գ.

Շարունակենք մեր թուումները Չինու մէջ պատահած դէպքերուն մասին.—

15.— Քանի որ պէտք չէ երեւոյթներէն միայն դատել իրերը, այսօր Ռուսիա, միայն այս կամ այն կողմին ականջներուն հաճելի գալիք բառերով իրապէս տէր եղած է Մանչուրիա կոչուած այն ահագին չինական նահանգին, որ արդէն կամայ ակամայ անոր բացարձակ ազդեցութեան շրջանակ որոշուած էր մեծ տէրութեանց համաձայնութեամբ։ Միայն թէ չինական անկարգութեանց շնորհիւ քիչ մը առաջ տեղի ունեցած գործողութիւն մըն էր ասիկայ, որ պիտի կատարուէր արդէն քանի մը տարի ետքն ալ, եթէ անկարգութիւնք տեղի չունենար իսկ։

16.—Արքունական ընտանիքը և կառավարութիւնը, օտար պետութեանց Չինաստան խուժելուն հետեւանքներէն խոյս տալու յուսով Բեքինէն մեկնեցան և Սի-Նկան-Ֆու իրենց նոր մայրաքաղաք ընտրեցին, որ չիրաւի զինուորական մեծ առաւելութիւն մը ունի, բայց օտարին դէմ իր յարուցած և յարուցանելիք դժուարութեամբ իսկ, Չինաստանի համար աւելի մեծ վնաս կը պատճառէ քան օգուտ։ Եթէ Չինու արքունիքը և կառավարութիւնը Բեքին մնային, ամէն յոյս կար որ, չինական ոգեբրդութեան գոնէ ներկայ արարուածը մինչեւ հիմա վերջացած կամ վերջանալու մօտ եղած կ'ըլլար։ Նոր մայրաքաղաքը մէկ միլիոն բնակիչ ունի, դէպի երկրին ներսերը Բեքինէն 800 մղոն հեռու է, ուր ծովային զօրութիւնները ազդեցութիւն չեն կրնար ունենալ, և դաշտի մը մէջ գտնուելով 5-6 մղոն հեռաւորութեամբ շրջապատուած է այնպիսի տհարկու լեռնաշղթայով մը, որ չինական ռազմագէտներու հաշուին նայելով, կատարելապէս անառիկ վիճակի մը մէջ կը գտնուի բնականէն։ Հապա եթէ արուեստն ալ աւելնայ բնականին վրայ, բոլոր թշնամիներու համար իսկական գերեզման մը չըլլա՞ր այն։ Անհասկնալի կէտը սա է որ հազարաւոր տարիներէ ի վեր գոյութիւն ունեցող այդ սքանչելի յենակէտը ի՞նչպէս խեղճ Չինացին միտքը չէ ինկած մէկ քանի տարի առաջ, իրենցմէ տասնապատիկ փոքրաթիւ եղող Ճափոնցիներուն դէմ։ Ինչ որ է, լաւ է անագան քան երբէք։ Միայն թէ պէտք է մտածել որ ինքզինքը անառիկ դիրքերու մէջ նկատող, և միշտ սխալ կողմը նախընտրող չինական կառավարութիւնը մինչեւ ո՞ր աստիճան տրամադիր կը գտնուի գործը անուշ տեղը կապելու։

17.—Չինական խժդժութիւնները օտար պետութիւնները Բեքին տարին, ուր պիտի կենային եթէ արքունիքը և կառավարութիւնը ներկայ գտնուէր, և եթէ աւելի առաջ ալ երթալ պէտք ըլլար, ոչ թէ կառավարութեան այլ ապստամբութեան մը դէմ պիտի երթային նոյն իսկ չինական պետութեան կանոնաւոր բանակին հետ ընկերաբար. մինչդեռ հիմա չինական պետութիւնն ինքն է որ կը ստիպէ օտար զօրութիւնները Չինաստանի աւելի ներսերը մտնելու, կանոնաւոր զօրք թէ ապստամբ՝ իրենց դիմացը ելլողները զարնելով ցրուելու, միշտ յառաջանալու և ցուցնելու համար Չինացիներուն թէ եւրոպական ռազմագիտութիւնը իրենց չափ սովոր չէ յարգելու իրենց անառիկ նկատած դիրքերը, և գուցէ այդ անառիկ բառը աւելի կը սրէ իրենց ախորժակը։ Բայց ասոնց բոլորն ալ միայն Չինաստանի դէմ եղած գայրոյթը չեն մեղմացներ, այլ և դժուարութիւնները, ծախքը և մարդկային կորուստը սաստկացնելով ու կիրքերը աւելի եւս գրգռելով, յետինն չար քան զառաջինն կ'ըլլայ։ Քաղաք քաղաքի վրայ կ'առնուի, մանաւանդ Բաօ-Թինկ-Ֆու որ թէ՛ քաղաքական և թէ զինուորական մեծ կարեւորութիւն ունի, և Չինաստանի թէ՛ ներկային և թէ ապագային համար Բեքինի գրաւման հետեւող էն մեծ աղէտներէն մին կրնայ համարուիլ։

18.—Օտար պետութեանց՝ իրենց գրաւած տեղէն նորէն դուրս ելլելը՝ յառաջիկային կնքուելիք խաղաղութեան դաշնագրին բնութենէն կախում ունի. բայց եթէ պիտի ելլեն, Չինացիներու սիրոյն համար այնպէս ընելու չեն, այլ նոյն իսկ իրենց միջեւ գտնուելիք զանազան նկատումներու բերմամբ։ Բայց ինչ որ ալ ըլլայ, միայն այն կերպով կրնան մեկնիլ որ, իբր թէ բնաւ մեկնած չըլլային։ Այս է ահա չինական կառավարութեան, երկրին ներսերը քաշուած ըլլալէն առաջ եկած ամենածանր հետեւանքներէն մէկն ալ։

19.— Չինական դէպքերու մէջ ներկայիս քաղաքական էն կարեւոր յայտնութիւնը եղաւ մասնաւորաբար Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ գտնուած համաձայնութեան պաշտօնապէս հրատարակութիւնը, որ քաղաքական աշխարհին աչքը յստակապէս տեսնելու աստիճան կը բանայ։ Ինչպէս ըսած ենք, բուն իսկ համաձայնութիւնը ըստ մեզ նոր և անակնկալ չէր, բայց Չինաստանի ապագայ ամբողջութեան նկատմամբ օտար ժողովուրդներու մէջ ծայրայեղ կարծիքները, կիրքերու կամ զգացման սանձարձակ ենթադրութիւններով այնչափ յառաջ կ'երթային որ, Անգլեւգերման համաձայնութեան պաշտօնապէս հրատարակութիւնը յարմար առենին վրայ հասաւ։ Ռուսիոյ և Ֆրանսայի և ուրիշ երկիրներու այն քաղաքագէտները, որոնք կը կարծեն թէ Չինաստանի քարտէսը իրենց ծայրայեղ գաղափարներուն համեմատ կարգադրելն է ամէնէն բանաւորը, պէտք ունէին հասկնալու թէ իրենց վարչական մարմիններու իմաստութիւնը և խոհեմութիւնը տարբեր կերպով կ'ըմբռնէր գործը։ Խնդիրը միայն Չինացիին վրայ չէր որ ուզուածին պէս առնուէր ծախուէր։ Եւրոպացիին հետ, Ճափոնցիին և Ամերիկացիին ալ Չինաստանի մէջ ունենալիք զօրութեանց հաւասարութիւնը պիտի կարենար ամէն կողմը գոհ ընել, առանց որոյ օտար պետութեանց միջեւ խաղաղութեան շարունակութիւնը ապահովել կարելի չպիտի ըլլար, որ անշուշտ բուն չինական քարտէսը փոխելէ շատ աւելի կարեւոր բան մըն էր։ Տարակոյս չկայ որ այդ ծայրայեղ գաղափարներու քաղաքագէտները կարծեցին թէ Անգլեւգերման համաձայնութեան պաշտօնական հրատարակութիւնը գոնէ Ռուսիոյ և Ֆրանսայի կառավարութիւնները տակն ու վրայ պիտի ընէր, սպառնական ծանուցագիրներ իրարու պիտի յղորդէին։ Եւ եթէ ծովային և ցամաքային այն երկու հսկաները սպառնալիքներէ խրտչելով ետ չքաշէին իրենց համաձայնութեան պայմանագիրը, անոր հետեւանքը պիտի ըլլար այլեւս ձանձրացուցիչ կերպարանք մը առնող և ամէն քաղաքական տագնապի պատրաստ ու սովորական յանկերգը եղող ընդհանուր պատերազմը, այսինքն անոր խրտուիլակը։ Բայց Ռուսիոյ և Ֆրանսայի կառավարութիւնները, այդ պաշտօնական համաձայնութեան պաշտօնական հրատարակութեան դէմ խուլ բողոքի ձայն մը իսկ չբարձրացնելէ զատ, անոնցմէ մին ամբողջութեամբը, և միւսը միայն մէկ կէտին դէմ արուեստական վերապահութեամբ մը ընդունեցին զայն։ Դէպքերը այնպէս բերած էին որ Անգլիա, եւրոպական Երրեակ և Երկեակ Չինացութեանց միջեւ ոստիկան կանգնելով, անոնց իրարու բաղխելուն դէմ իրական ոստիկան մը ըլլար երկար տենէ ի վեր։ Հիմա ալ չինական դէպքերը այնպէս բերած են որ Չինաստանը բաժնել ու չբաժնել ուզողներուն միջեւ, բայց մանաւանդ չբաժնել ուզողներուն քով դարձեալ Անգլիա՝ այս անգամ Գերմանիան ալ հետը առնելով՝ ոստիկան կանգնի։ Գըլխաւոր սխալը հոն է որ, սովորաբար այնպէս կը կարծուի թէ այս համաձայնութիւնը նոր հաստատուած բան մըն է, մինչ նոյն իսկ Ռուսիոյ և Ֆրանսայի կառավարութեանց համակրութիւնը ամենամեծ ապացոյց մըն է թէ Անգլեւգերման համաձայնութիւնը արդէն առաջուընէ գոյութիւն ունեցած և ճանչցուած, մինչեւ իսկ Չինաստանի մասին ընդհանուր համաձայնութեան մը որոշեալ հիմը եղած էր։ Եւ եթէ մեր կարծեաց մէջ չենք սխալիր, այդ համաձայնութեան սկզբունքը այն է որ, Չինաստանի քարտէսը ոչ թէ ժողովուրդներու հասկցածին պէս ուսմնական կերպով, այլ դիւանագիտութեան մկրտած արուեստական կերպովը փոխուի, այսինքն փոխուիլ առանց փոխուած ըլլալու։ Եւ ինչո՞ւ համար հնարուեցան «վարձու բռնել»ները և «ազդեցութեան շրջանակ»ները։

ԼԻՈՆԹԷԼ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀԵՌԱԳՐԻ ՄԸ ՇՐՋԱՆԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՈՒՐՋԸ

Հետաքրքրական է գիտնալ թէ՝ դէպ ի Արեւելք ուղղուած հեռագիր մը ո՞րչափ ժամանակի մէջ աշխարհի շրջանը կ'ընէ, և թէ ո՞րչափ ժամանակէն կը հասնի այն տեղը, ուրկէ առաջին անգամ տրուած է։ Փորձը դեռ վերջերս կատարուեցաւ Լոնտոնի մէջ։ Իւրաքանչիւր հեռագրատուներու պաշտօնեաները հրաման ստացած էին առանց կեցնելու ճամբայ տալ հասած հեռագրին, որ մօտաւորապէս մէկ ժամէն կատարեց աշխարհի շրջանը։ Ժամը առաւօտեան իննին տրուած ըլլալով տասնին հասաւ։

Այս իրական փորձին մէջ սակայն նկատի առնուելիք էական բանն է մեկնումի և ժամանման ճշգրիտ թուականը, ինչ որ մեզի յիշեցնել կուտայ Ժիւլ Վէռնի նկարագրած Ֆիլէաս Ֆոկի պատմութիւնը։ Երբ մարդ դէպի Արեւելք կը տեղափոխուի և այսպէսով դէպի իր մեկնման կէտը կը հասնի, օր մը կը շահի. իսկ երբ աշխարհի շրջանը կ'ընէ դէպի Արեւմուտք ուղղուելով օր մը կը կորսնցնէ։ Հետեւաբար ճամբորդ մը որուն կարելի ըլլայ նոյնիսկ ութ օրուան մէջ աշխարհի շրջանը ընել օր մը աւելի կանուխ պիտի հասնի, եթէ դէպի Արեւելք ուղղուի, իսկ օր մը աւելի ուշ եթէ դէպի Արեւմուտք յառաջանայ։

Նոյնպէս հեռագիր մը եթէ իւրաքանչիւր կայարանի մէջ ղրկուի, օր մը կը շահի դէպ Արեւելք ընթացքին մէջ և օր մը կը կորսնցնէ դէպ Արեւմուտք ուղղութեան մէջ։

Չէ՞ որ Բարիզի մէջ կիրակիէն երկուշաբթի կէս գիշերը Վիեննայի համար երկուշաբթի առաւօտեան ժամը 1ին կը համապատասխանէ, Աստրախանի ժամ 3ին, Սէնեօնի ժամը 7ին, Նոքոհամայի ժամը 9ին, Բանոր կղզիին ժամը 11ին և Ֆիճիինա կղզիին ժամը 12ին կամ կէս օրին։ Մինչդեռ ընդհակառակն, եթէ դէպի Արեւմուտք յառաջանանք, Բարիզի կէս գիշերը կը համապատասխանէ Ասորեան կղզիներուն կիրակի օրուան ժամը 10ին, Նիւ Եորքի ժամը 7ին, Նոր Օրլէանի ժամը 6ին, Մէքսիքոյի ժամը $5^1/_4$ին, Սան-Ֆրանչիսկոյի ժամ 3 41 վայրկեանին և Ֆիճիինա կղզիին կիրակի օրուան կէս օրին։ Այսպէս որ Արեւելքէն եկող հեռագիրը Ֆիճիինա կղզիին մէջ երկուշաբթի կէս օրին պիտի ղրկուի, մինչդեռ Արեւմուտքէն եկող հեռագիրը կիրակի կէս օրին։

Արդ քանի որ անկարելի է միեւնոյն տեղւոյ մէջ երկու տարբեր թուականներ, կամ որ նոյնն է կիրակի և երկուշաբթի միանգամայն ունենալ, շփոթութենէ զերծ մնալու համար արդի նաւավարները հակոտնեայ անցած ժամանակ կը ճշդեն իրենց թուականը։

Ովկիանոսին մէջ Ֆիճիինա և Գաթամ կղզիներուն մօտէն անցնող միջօրէականը սահմանակից մը կը ներկայացնէ։ Երբ Արեւելքի ճամբով եկող նաւ մը այդ տեղերը հասնի, նաւուղին օր մը կը զեղչէ իր օրական նօթերու գումարէն. իսկ եթէ հակառակ ուղղութեամբ գայ, օր մը կ'աւելցնէ, որով անտեղութիւնը կը վերնայ մէջտեղէն։ Ընդունուած պայմանադրութիւն մըն է այս։

Այսպէս ուրեմն Բարիզէն Արեւելքի ճամբով տրուած հեռագիր մը, եթէ քիչ մը ետքը հասնի, օր մը կանխող նամ նախորդ օրուան թուականը պիտի կրէ. կիրակի ժամը 2ին տրուած ըլլալով երկուշաբթի ժամը 3ին պիտի ընդունուի, որով պիտի շահուի մէկ օրէն մէկ ժամ պակաս. բայց նաւավարներու վերոյիշեալ սրբագրութիւնն ընելով, իր ճշգրիտ թուականին հասած կ'ըլլայ. Բարիզէն 15 յունիս ժամը 3ին տրուած ըլլալով, Բարիզ կը հասնի 15 յունիս ժամը 4ին։ Իսկ Արեւմուտքի ճամբով Բարիզէն 15 յունիս ժամը 3ին տրուած ըլլալով դարձեալ Բարիզ պիտի հասնի յունիս 14ին առանց պայմանադրութեան։ Հեռագիրը տրուելէն մէկ օր առաջ (՛.՛.՛) այնպէս չէ՞։

Կ. Ս. ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ

ԿԵԱՆՔԸ
(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Ա.

—Լաւ, բայց...

Դիմացինին համոզման չեշտէն ոգեւոր, ու անոր կրակոտ խօսակցութիւնը մկրատած, աւելի տաք թափ մը տալով իր խօսքին, շարունակեց Վեհանոյշ ժպտելով, եռանդոտ.

—Հարուստ ալ չէ որ ըսեմ թէ իր ստակին վրայ ես դրեր ամբողջ յոյսերըդ. հրամանի տակ մէկը ինքն ալ քեզի պէս, իր մեծին քմահաճոյքին խաղալիկ ու անոր մէկ չոր խօսքէն իր ամբողջ էութիւնը կախուած, օրօրուն։ Գեղեցկութիւնը եթէ առարկես, է՛ն տգեղ ու է՛ն միամիտ բանն է որ կապած է քու սիրտդ անոր. երջանիկ ապագայի մը պարագութիւնը ու անոր չուտափոյթ մարումին նմանող բան մը, ադ ալ, որ տարիներու աւրող, քանդող վրձինէն, կը մարի, կը մեռնի...։ Ու աղէկ մտածէ, Արաք, եթէ օր մը ճակատագիրդ անոր հետ կապելու խենդ փափաքը իրագործելու միամիտ ու ապուշ ալ ըղձանքը ունենաս, գիտցիր որ դժբաղդութիւնը ձեռքովդ հրաւիրել պիտի տաս վրադ, քանի որ անիկա ալ քեզի պէս քրոջ ու մօր մը խնամքը ունի իրեն կռթան։ Ու տարիներ ետքը աղքատութեան մէջ կուգայ տարիճան մը, հոգիս, ուր ա՛լ արժանապատուութիւնը կը մեռնի, և սրտին, հոգիին ձայնը կը բրտանայ, կը մարի։ Տակաւին սրտիդ մէջ չարմատացած այդ խենդ սէրը որ քու հիմակուան միջնակ կեանքդ պիտի թքոտէ, քաջութիւնը ունեցիր խլելու անկէ տաք տաք. ցաւը չպիտի իմանաս անոր, մէկ քանի օր պիտի ախուես մինակ ու անկէ ետքը, ամէն մեռած սէրերու պէս, անուշ ու տխրագին յիշատակ մը պիտի մնայ մինակ անցեալէն։ Մտածէ և լըջութեամբ մտածէ կեանքի իրերուն վրայ, սիրոյ կրակոտ վարագոյրը ամէն նկատում կը գողնայ եռանդոտ երիտասարդին ու երիտասարդուհիին ալ աչքէն, ու մէկ վայրկեանի երջանիկ միութիւնը յաճախ տարիներով՝ դժբաղդութեանց երկա՜ն շարք մը կ'արժէ։ Սիրոյ երազոտ ու երջանիկ կեանքը մեղրալուսինէն անդին, կը թաղուի ա՛լ ընտանեկան անհատնում մտածումներու տակ։

—Սակայն ես արհեստ ունիմ, Վեհան, իր դժբաղդութեան օրերուն ասեղովս տանելով երջանիկ ընտանիք մը պիտի չինեմ իրեն համար, ժպիտը դէմքէս անպակաս։

Փորձառու ու սրամիտ ժպիտ մը խաղաց աղջկան դէմքին,

—Հիմակուան խօսք, ըսաւ քրքջալով, քանի մը զաւկի տէր եղիր, հետդ կը խօսիմ ան ատեն։

Ու լռութիւնը վերջալոյսին հետ իջ'կնէր մեղմիկ երկուքին վրայ, մինչ Արաքսի՝ յուսաբեկ՝ աչերը գամած ծիրանի հորիզոնին, պզտիկ ոտքովը թափ կուտար տամուկ հողին, ուր սաթի գոյնը հագած խոնաւ դեղին տերեւներու բարակ սաւանին վրայ խղունջներու արծաթ թելերով հիւսուած երկայն ժապաւէնները կ'երկնային...։

Վեհանոյշ, թաչկեկ ծառին յեցած, կը նայէր փորձառու աղջկան գոհ ծըպիտով մը ընկերոջը դէմքին, ուր ակնյայտ կը տեսնէր շողումը ստիպուած համակրութեանը իր խօսքերուն, ներսէն անոր երեսին վրայ ցոլացած։

Ու ծիրանեգոյն հորիզոնէն վար, ուր արեւը իր գգուող համբոյրը կուտար լեռներուն, չգիտես ինչ թախծոտ բան մը կը մաղուէր երկրիս վրայ մութին հետ, ուր երկուքին ալ սիլուէթները տակաւ կը հալէին, կը հատնէին մեղմիկ։

Բ.

Սալոնի մէջ պարզ ներկայացում մը լմած էր երկու սիրտերն ալ այդ երազկոտ զոյգերուն, ու իրարու առթած հեշտանքին անձնատուր, լման երկու տարի իրարու մէջ, իրարու քով անցուցած էին սիրոյ խենդ յոյսերով ու գուրգուրոտ երազներով չփացած։

Վահէ աշխատելով, մարդկային ընկերութեան սանդուխին ամէն մէկ աստիճանին վրայ իր կեանքէն, հոգիէն մաս մը տալով, ելած էր տոտիկ տոտիկ կեանքի սարը, ու հազիւ իր ապագային երջանիկ հեռապատկերէն փայփայուած, բոյն դրած էր իր սըրտին մէջ այդ դժբաղդ սէրը, որուն լաւ վերջաբանի մը յանգիլը է՛ն ճնշող ու է՛ն ջլատող յուզումներէն մէկը կը մանէր իր զգացումներուն մէջ։

* * *

Երբ այդ իրիկուն կարդաց այն միամիտ նամակը ուրկէ Ելիզապէթ Պլանի կանացի այնքան փափուկ հոտը կը փախէր, պաղ սարսուռ մը սկսաւ փըշփըշացնել իր ամբողջ մարմինը.

«Սիրելիս Վահէ,

«Արցունքս արիւնի խառնած, սարսռուցայ ձեռքովս իսկ կտրելու երջանկութեան ու սիրոյ այն թելը, որ երկու տարիէ ի վեր մեր սրտերը իրարու էր կապած։ Երիտասարդութիւնը, որ երազներու արեւոտ ու երփներանգ պատրող պրիսմակին մէջէն ցուցուց կեանքը, չար խաղ մը կը խաղայ ինծի, մօքիս առջեւ չարելով բոլոր այն դառն ու կսկծոտ տառապանքները, որ պիտի առթուին մեր միութենէն։ Մեզի պէտներ, — ուրիշներու քմահաճոյքէն կախուած դժբաղդ արարուածներ, ընտանիքի հոգովը բեռնաւոր—, սահմռուած են ամուրի մնալ միշտ, ապագային պարզած թշուառութեան հեռապատկերէն ահաբեկ։

«Այս տողերը թէ ինծի. . . և կէ քեզի օգտակար կրնան ըլլալ, սիրելիս, սիրտս բզկտելով է որ սէրս անկէ քաշեցի հանեցի ու հիմա կը նայիմ հոն, ներսս, արիւնով չաղուած հոգիիս, ուր միօրինակ, թափուր, ամայի տըխուր մեկուսութիւն մը կը փռուի։

«Աշնան չար ու ցուրտ հովերուն յանձնուած դեղնած տերեւին ճակատագիրն է մերինն ալ։

«Համբոյրս . . . վերջինը։

«Քու
«ՎԵՀԱՆՈՅՇ»

Սիրտը բզկտուած, ոչնչացած, բթացած, հիմա թուղթի կտորը ձեռքին մէջ պատռ պատռ, Վահէ տխրութեամբ կը մտածէր իր անհետացած յոյսերուն, թառամած երազներուն ու մեռած երջանկութեան, և մանաւանդ սիրով արփաւէտ այն կեանքին վրայ, զոր ապրած էր լման երկու տարի։

Ու աշնանամուտի մսկոտ վերջալոյս մը կը փռուէր լեռներն ի վար, մինչ արեւու քմշոտ ճառագայթ մը կը համբուրէր արցունքոտած դեղին տերեւները հողին վրայ տարածուն։

Վահէ տերեւաթափ ծառերուն քովն ի վեր՝ իր երազներէն ու յոյսերէն մերկացած կեանքին հանգոյն կը քաշէր գլխահակ, վշտաբեկ։

ԼԵՒՈՆ ՇԱԹՐԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԱՐԷՇԱԼ „ՎԱԼՏԵՐԶԷԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ.—Պերլինի Ուոլֆի գործակալութիւնը չաբաթ օրը հրատարակեց Մարէշալ Վալտէրզէի հինգշաբթի օրը Բեքինէն ղրկած տեղեկագիրը՝ Բաօ-Թինկ-Ֆուի գրաւումէն ի վեր Բէչիլիի մէջ կատարուած զինուորական գործողութեանց մասին։ Այս տեղեկագրին մէջ կ'ըսուի թէ Գնդ. Նորմանի հրամանատարութեան տակ գտնուող գունդին կողմէ Ի-Չէու-ն գրաւուելէ ետքը, հետեւակազօրաց երկրորդ գունդին երկրորդ վաշտը, և հազարապետ Ֆէօսթերի հրամանատարութեան տակ գտնուող ռահվիրաները ընկերակցութեամբ Զօր. Ֆօն Կէյլի, և յիսնապետ Ֆօն Պէօհնի, սկսան յառաջ քալել Չէքինքուանի դիրքին վրայ յարձակելու համար։ Հոկտ. 29 ին գունդը բուռն ընդդիմութեան մը հանդիպեցաւ մեծ պարիսպին քով և հոն գտնուած բերդին մէջ ամրացած թշնամիին կողմէ։ Կատաղի կռիւէ մը ետք միջազգային զօրքերը յարձակեցան և գրաւեցին բերդը, և ձեռք անցուցին հոն գտնուող հինգ թնդանօթները։ Այս կռիւին մէջ և յարձակման միջոցին թշնամին որ իբր 5000 հոգիէ կը բաղկանար 50 մեռեալ ունեցաւ։ Եւրոպացիներու կողմէ հազարապետ Ֆէօրստր և վեց զինուորներ վիրաւորուեցան և զինուոր մը մեռաւ։ Դաշնակիցները հիանալի կերպով կռուեցան։

ԲԱՕ-ԹԻՆԿ-ՖՈՒԷՆ կը հեռագրեն թէ իտալական զօրքերու ջոկատ մը միացեր է այն Անգլիացի հեծելազօրքերուն, որոնք արշաւանքի մը կը պատրաստուէին, Պոքսըրները պատժելու համար։ Քանի մը տուներ կրակի տրուեր և բազմաթիւ Պոքսըրներ ըսպաննուեր են։ Անգլ. հեծելազօրքերը մինչեւ Ի Չէու հետազօտութիւն մը կատարեր են, առանց ո և է դիմադրութեան հանդպելու։ Այժմ հաստատուած է Անգլիացի Օրիորդ Մորէլի ըսպանութիւնը։ Խեղճ օրիորդը ամէնէն անլուր վայրագութիւններու ենթարկուելէ յետոյ սպաննուեր է։ Մարգասպանները յետոյ կտոր կտոր ըրեր են մարմինը։ Ֆրանսացիները և Գերմանացիները իբրեւ պահապան զօրք Բաօ-Թինկ Ֆու պիտի մնան ձմեռը։ Օտար զօրքերը քանդեր են քաղաքին ամէնէն չատ յարգուած մեհեանը։

ՈՒՈՇԻՆԿԴԸՆԻ Չինական դեսպանը անցեալ հինգշաբթի օրը բանախօսութիւն մը ըրեր է Բրդապուրկի մէջ, ի ներկայութիւն խուռն բազմութեան մը։ Չինացի դիւանագէտը, իր ազգակիցներուն բարի սովորութեան համեմատ, ցաւ յայտներ է «Չինաստանի ահաւոր խռովութիւններուն առթիւ», և յետոյ ծանրանալով պատերազմի չարիքներուն վրայ, բնականաբար պահանջեր է որ օտար զօրքերը մեկնին Չինաստանէն։

ԲԵՔԻՆ ՀԱՆՔԵԼԻ երկաթուղիի գիծը պաշտպանելու համար, յառաջիկայ մարտին կամ ապրիլին Պելճ կամաւորներու գունդ մը ճամբայ պիտի ելլէ եղեր դէպի Չինաստան։ Այս գունդը 480 հոգի է պիտի բաղկանայ։

Մ. ՆԱՀԱՆԳԱՑ Նախագահական ընտրութեան պայքարը՝ Պ. Պ. Մաք Քինլիի և Պրիանի կուսակիցներուն միջեւ՝ աղջի օրը վերջացած է, և այսօր վաղը հեռագիրները պիտի ծանուցանեն ընտրութեան արդիւնքը։ Հսկայ պայքար մըն է այս, որուն վրայ դժուարաւ կրնան գաղափար մը կազմել ուրիշ երկիրներու մէջ։ Տասն և հինգ միլիոն քաղաքացիներ աղջի օրը ընտրեցին ընտրողները, որոնք իրենց կարգին պիտի անուանեն հանրապետութեան նախագահը։ Ցայտնի է թէ այս վերջին ընտրողները 447 հոգի են, այսինքն դաշնակից 45նահանգներու ղրկած 90 ծերակուտականներու և 357 երեսփոխաններու թիւին հաւասար։ Նոր նախագահը որ այս 447 ընտրողներուն կողմէ յառաջիկայ յունուարին պիտի ընտրուի, 1901 մարտ 4ին ձեռք պիտի առնէ իշխանութեան ղեկը, այն հանդիսաւոր երդումէն ետքը զոր նոյն առտուն իսկ պիտի ընէ Ուաշինկդընի Կապիտոլին սիւնազարդ բարձունքէն, Աւետարանը ձեռքը առած, ի ներկայութեան խուռն ժողովրդեան։ Բայց թէեւ նախագահին վերջնական ընտրութիւնը յունվարին պիտի կատարուի, պայքարը վերջացած կրնայ նկատուիլ, ինչպէս ըսինք։ Եւ յիրաւի բացայայտ է թէ նախագահը ընտրելու կոչուած պատուիրակ՝ները՝ բարոյապէս և գրեթէ նիւթապէս ալ պարտաւորուած են իրենց քուէն տալ այն ընտրելիին, զոր ընտրել որոշած էր զինքը այդ պաշտօնին կոչող յանձնաժողովը։ Հետեւաբար, յունվարին տեղի ունենալիք երկրորդ քուէարկութիւնը պարզ ձեւակերպութիւն մըն է գրեթէ, քանի որ իրականութիւնը այն է որ աղջի իրիկուընէ սկսեալ Ամերիկայի ո և է քաղաքացի գիտցաւ թէ ո՞վ պիտի ըլլայ դաշնակցային պետութեան նախագահը՝ 1901 մարտ 4էն մինչեւ 1905 մարտ 4։ Խորհրդարանական ուրիշ բոլոր երկիրներու մէջ կատարուած երեսփոխանական ընտրութիւնները բան մը չեն, բաղդատմամբ Մ. Նահանգներու մէջ կատարուածին։ Ասիկայ հաստատելու համար բաւական է ըսել թէ՝ ընտրութեան եղած ծախքերը մինչեւ հոկտ., 50 միլիոն տոլարի (10 միլիոն անգլ. ոսկի) հասած էին։ Ցայտնի է թէ ընտրութեան մը յաջողութիւնը կախում ունի ընտրական գումարումներէ և արտասանուած ճառերէ։ Հետեւաբար անհրաժեշտ եղած է Մ. Նահանգներու ամէն կողմերը վարձել 60,000 բանախօսներ, որոնց պաշտօնն էր, այս կամ այն կուսակցութեան ընտրելիին ներբողականը ընել։ Ահա ասիկայ է որ կը կոչուի հանրային կարծիքը լուսաւորել։

ՀԱՐԱՒ ԱՓՐԻԿԷԻ մէջ Անգլիացիները կը չարունակեն քանդել տուները և կրակի տալ ագարակները այն Պոէրներուն, որոնք չէզոքութեան օրէնքին հակառակ կը վարուին։ Ասոր վրայ բոլոր վարանող Պոէրները ստիպուած են նորէն զէնք առնել։ Պոէրները այնչափ բորբոքած են Անգլիացիներուն դէմ, որ այս վերջինները կը բանեն անոնց կիները և աղջիկները, և իրենց բանակներուն մէջ կը փակեն զանոնք։ Ֆրանսական թերթ մը որ այս տեղեկութիւնները կուտայ, կ'ըսէ նաև թէ «երբէք Պոէրները այս աստիճան քաջութիւն ցոյց տուած չէին, որովհետև Անգլիական զօրքերը զգալի կերպով կորսնցուցած են իրենց ազնիւ յատկութիւնը այն օրէն ի վեր որ միմիայն աւարառութիւններու, սպանութիւններու և այլն համար կը գործածուին։»

—Անգլիացիները սուինի հարուածներով ետ մղեր են 200 Պոէրներ, որոնք բլուր մը գրաւած էին Վէնդէրսպուրկի մօտ։ Անգլիացիները 10 հոգի կորսնցուցեր են, որոնցմէ մէկը որ հրամանատարն էր, սպաննուեր է։ Պոէրներէն 50 հոգի գերի բռնուած են։ Անգլիացիները ագարակներ կործաներ և արջառներ գրաւեր են։ Հեռագրի թելը կտրուեր և երկաթուղիի գծին մէկ մասը քանդուեր է։ Կ'ըսուի թէ 1600 Պոէր զինուորներ կը գտնուին Վէնդէրսպուրկի մէջ։ Ասոնք թնդանօթ ալ ունին իրենց հետ։ 600 հոգիէ բաղկացեալ Պոէր գունդ մըն ալ քաղաքէն 4 մղոն հեռու է։ Պոէրները կը յայտարարեն թէ՝ չեն կրնար վստահիլ անգլ. յայտարարութիւններուն։ Այս պատճառաւ բազմաթիւ Պօէրներ հետերնին բանակետղը կը տանին իրենց կիները և աղջիկները։

—Ուրբաթ օրը Թրիէսդէ հասեր են կարգ մը օտար կամաւորներ, որոնք ծառայած էին Պոէրական բանակին մէջ։ Այս կամաւորները նաւէն դուրս ելլելէ առաջ Պոէրներու ազգային երգը երգեր և երեք անգամ «կեցցէ՜» գոչեր են Քրիւկէրի և Թրանսվալի կառավարութեան համար։ Իւրաքանչիւր կամաւոր Թրանսվալի կառավարութենէն ընդուներ է ձմեռուան ձեռք մը հագուստ։ Ամէն մէկ սպայի 625 ֆր. և իւրաքանչիւր զինուորի ալ 150 ֆր. տրուեր է։ Բազմաթիւ Պոէր պատանեկներ Լորէնցօ-Մարքէզէն Թրանսվալ մեկներ են, իրենց գունդին միանալու։ Էտէնպուրկէն 15 մղոն դէպ ի հիւսիս գտնուող երկաթուղին դարձեալ խզուեր է, բայց խոկոյն նորոգուելով, երթեւեկութիւնը մէկ քանի ժամ միայն ընդհատուեր է։

—Պրիւսէլի ընկերվարական կուսակցութիւնը որ վերջերս որոշած էր ի պատիւ նախագահ Քրիւկէրի ըլլալիք ցոյցերուն չմասնակցիլ, այս անգամ այդ որոշումը ետ առնելով, պիտի մասնակցի եղեր անոր ըլլալիք ընդունելութեան, երբ այդ քաղաքը այցելէ։

—Թուլուզի (Ֆրանսա) երեւելիներէն բաղկացեալ յանձնախումբ մը կազմուեր է ի նպաստ Պոէրներու անկախութեան։ Թուլուզի բոլոր լրագիրները, առանց կուսակցութեան խտրութեան, ներկայացուցիչներ ունին իրենց խմբագրութիւններուն կողմէ։

Ցայտնաբեան մը.—Իսթ. Լընտընէն (Նաթալ) կը հեռագրեն նոյ. 1 թուով.— «Զօր. Պրապանդ գաղթային զօրքերուն ուղղած բանախօսութեամբ մը ստտապէս ցաւ յայտնեց իր բացակայութեան միջոցին գաղթային զօրաբաժնին մէջ ծագած անհամաձայնութեան համար, և աւելցուց թէ Լորտ Ռոպէրդս որոշած էր խիստ պատիժներ տալ այս մասին, բայց ի վերջոյ մեղմացուցիչ պարագաները նկատի առած է։ Զօր. Պրապանդ ծանոյց նմանապէս թէ Լորտ Ռոպէրդս վերստին իրեն յանձնած է գաղթային զօրաբաժնին հրամանատարութիւնը։»

Ֆրանսական թերթերը այս հեռագրէն կ'եզրակացնեն թէ գաղթային զօրքերուն մէջ անհնազանդութիւն ծագած է, և Զօր. Պրապանդ մէկ քանի օր հըրաժարեցուցուած է հրամանատարութեան պաշտօնէն։ Մանրամասնութիւնները պիտի գան անշուշտ յառաջիկային։

ՀՈՀԷՆԼՈՀԷ ԻՇԽԱՆԻՆ հրաժարման պատճառներուն վրայ խօսելով «Պէրլիներ Թակէպլաթ», կ'ըսէ թէ Գերմանիոյ նախորդ վարչապետին ձախ ականջը բոլորովին խուլցած էր. պարագայ մը որ չատ անգամ արգելք կ'ըլլար իրեն տրուած հրահանգները լաւ հասկնալու։ Հօէնլոէ իշխանը Իտալիա գացեր է իր բժիշկներուն խորհրդով։ Կը յուսացուի որ իշխանը Իտալիոյ մէջ կարենայ ազատիլ սաստիկ հազէ մը, որ չատ կը նեղէ զինքը։

ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՅ խորհրդարանական ընտրութիւնները տեղի ունեցան անցեալ հինգշաբթի Մէլպուրնի մէջ։ Ընդդիմադիր կուսակցութիւնը 48 ձայն չահեցաւ, իսկ նախարարականները 45։ Ընկերվարականներն ալ աթոռներ չահեցան։ Ընտրողները գլխաւորաբար իրենց աչքին առջեւ ունին Սահմանադրութեան վերաքննութիւնը։ Արդի վարչապետ Պ. Մաքլին կը յուսայ թէ քուէարկութեան մը պահուն պիտի կրնայ իր կողմը պահել մեծամասնութիւնը, բայց ընդդիմադիրներու պետը, Պ. Թըրնըր, տարակոյս չունի թէ պիտի տապալէ արդի դահլիճը։ Այն երեսփոխանները, որոնք ընդդիմացած էին Աւստրալեան զօրագունդ մը Հարաւ. Աֆրիկէ ղրկուելուն, յաղթուած են բոլորովին։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ջուրերու ֆրանսական նաւաբաժնին հրամանատար ծովակալ Ռիշառ և Ֆրանսացի միւս սպաները անցեալ ուրբաթ օրը այցելեր են Պալթիմորի (Մ. Նահանգներ) քաղաքապետին։ Ժողովուրդը մեծ խանդավառութեամբ ընդուներ է Ֆրանսացի սպաները, և քաղաքացիութեան իրաւունք տուեր է անոնց։ Ֆրանսացի ծովակալը յետոյ այցելեր է բազմաթիւ պաշտօնատարներու։ Պալթիմորի բերդին հրամանատարը այցելեր է ֆրանսական Սէ-ֆլ մարտանաւը և շնորհաւորեր է ծովակալ Պ. Ռիշառը։

ՆԱՊՈԼԷՈՆ ԵՒ ԼՈՐՏ ՌՈՊԸՐԹՍ.—Լորտ Ռոպըրթս անցեալ ուրբաթ օր հրապարակ հաներ է Նափոլէոն Ա.ի կեանքին վերջին օրերուն վրայ գրած գործը, որ քաղուած է ֆրանսական կառավարութեան դիւաններէն առնուած պաշտօնաթուղթերէ և այն ժամանակէն մնացած մասնաւոր յիշատակարաններէ։ Լորտ Ռոպըրթս իր այս գրքին մէջ անխնայ կը քննադատէ Ս. Հեղինէ կղզիին կառավարիչը, Սըր Հըտսըն Լօու, որ բացարձակապէս զուրկ էր փափկանկատութենէ։ Լորտ Ռոպըրթս կը բացատրէ այն պատճառները, որոնց հետեւանքով Անգլիա ստիպուեցաւ ասպետական ոգիի հակառակ ընթացք մը բռնել Նափոլէոնի հանդէպ։ Ազատականներու Նախկին պետը կը պատմէ թէ՝ Նափոլէոնի մարդիկը ստիպուեցան ծախել իրենց արծաթեղէնները, կերակուրէ չզրկուելու համար։ Լորտ Ռոպըրթս կը կարծէ թէ Նափոլէոն փախչելու փափաք չունէր։ Լորտը սրտաշարժ նկարագրութիւնը կ'ընէ Նափոլէոնի նիստուկացին, և կը խօսի անոր կեանքին, զբօսանքներուն, խօսակցութիւններուն և ընթերցումներուն վրայ։ Կ'ուսումնասիրէ Նափոլէոնը իր բոլոր կողմերովը և կ'եզրակացնէ թէ՝ լաւ դատողութիւն չէր կրցած ունենալ։ «Եթէ, կը յարէ Լորտ Ռոպըրթս, քիչ մը նուազ աճապարանք ցուցնէր եւ ժամանակէն օգտուէր իր զօրութիւնը ամրապնդելու համար, այն ատեն դժուար պիտի ըլլար ըսել թէ ի՛նչ սահմաններ պիտի կրնային դրուիլ իր իղձերուն իրագործման։» Լորտ Ռոպըրթսի այս գործը ապահովաբար մեծ աղմուկ պիտի յարուցանէ եւ պիտի կրնայ ազդեցութիւն ունենալ Անգլիոյ գաղափարներուն վրայ։

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ մեծ կարեւորութիւն ունեցող գիւտեր երեւան հանուեր են Հռոմի մէջ, շնորհիւ կատարուած պեղումներու։ Գտնուած ամէնէն հետաքրքրաշարժ առարկաներուն մէջ յիշենք հետեւեալները.— Քասդորի և Բոլիւքսի երկու ձիաւոր արձանները, որոնք յունական քանդակագործութեան ամէնէն ծաղկած ժամանակամիջոցին կը պատկանին, և դրուած էին Քասդորի և Բոլիւքսի տաճարին առջեւ։ Թէեւ բարբարոսները կոտրած են այս արձանները, բայց բոլոր կտորները գտնուած են, և հետեւաբար կարելի պիտի ըլլայ վերաշինել զանոնք։— Եսկիւլապի մէկ արձանը, յունական ոճով շինուած։— Արամազդի յունական մէկ կիսարձանը։—Ապողոնի յունական մէկ հիանալի արձանը։—Մարմարիոնէ երեք կամարներ յունական խորաքանդակներով։—Հռովմէական դարէն մնացած աղբիւր մը։—Զբօսուղի մաս մը, որ Հռոմի հիմնարկութենէն առաջ շինուած է։—Արձանագրութիւն մը, որ դեռ չէ կարդացուած։—Վերջապէս, ինչ որ այս գտնուածներուն մէջէն էն կարեւորն է, ահագին Մայր-Եկեղեցի մը։ Գտնուած են սիրուն որմնակարներ, մարմարիոնէ սիւներ և խիստ գեղեցիկ կերպով զարդարուած դամբարաններ, են.։

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ» ՕՐԱՑՈՅՑԸ

1900 — 1318 — 1900
Տ. Լ.

Օր	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Բէհէր	Նոյեմ.
26	ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, Սրբոց Խարիթեանց և սրբոց վկայիցն՝ Արտեմեայ և Քրիստափորի, և երկուց կանանցն Կալլինիկեայ և Ակիւլինեայ։ Ցն. Տէրտ. Տհ. Գաւաւ Գաւաւ ֆրաբլանաւ։	16	8
Ելն. օր 6.55			Մտ. օր 7.06

ՊԱՏՄԱԿԱՆ.— 1861 հոկտեմբեր 26ին Տ. Սարգիս Արքեպիսկոպոս կը հրաժարի Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութենէն։

—1884 հոկտ. 26ին կը վախճանի Տ. Ներսէս Պատրիարք Վարժապետեան, որ ծնած էր 1837ին։

ՋԵՐՄՈՒԹԵԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Երէկ առտու ջերմաչափին աստիճանն էր

Կ. Պոլիս	13	Պէրութ	18	Պետերբուրգ	1
[illegible]	—3	[illegible]	8	Վիեննա	2
Սոֆիա	8	Աթէնք	14	[illegible]	10
Իզմիր	--	[illegible]	15	[illegible]	14

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՔՐՈՆԻԿ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ Հոգեւոր Հովիւ Տ. Յովսէփ Սրբազան Սարաճեան, անցեալ Վարագայ Խաչի տօնին օրը հանդիսաւոր կերպով օծեր է Ֆրէզնոյի նորակառոյց Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին։ Մէկ քանի Ամերիկեան թերթեր կը նկարագրեն այս օծման հանդէսը, ամէն մանրամասնութեամբ։ Նոյն օրը Լորէնսի մէջ Ս. Պատարագ մատուցուելով, յատկապէս Հոգեհանգիստ կատարուեր է որբերու պաշտպան հանգուցեալ Գրիգոր Ջանշեանցի հոգւոյն համար։ Ինչպէս յայտնի է, Ամերիկայի մէջ բնակող Հայերը որբախնամ գործին անտարբեր չեն, և իրենց ծննդավայրի կամ ուրիշ գաւառներու մէջ գտնուող որբանոցներու բաւական կ'օգնեն։ Լորէնսի մէջ ալ որբախնամ մարմին մը կազմուելով, որոշած էր 2 որբ պահել Վարագայ Որբանոցին մէջ։ Բայց Պատրիարքարանէն գրուած ըլլալով որ, աւելի լաւ կ'ըլլայ եթէ այդ ընտրութիւնը կեդրոնէն ըլլայ, Վարագայ Խաչի տօնին օրը Լորէնսի մէջ բնակող ազգայինները որոշեր են ասկէ վերջը որբախնամի հաւաքած դրամները ամբողջովին ղրկել Պատրիարքարան, որպէս զի յարմար դատուած որբանոցներուն օգնութիւն ըլլայ։

ԲԱՐԻԶԻ մատրան չինութեան համար յարմար գետին մը դեռ չէ որոշուած։ Պ. Մանթաշեան՝ որ չինութեան ծախքը հոգալ խոստացած էր, 200000 րուպլի դրեր է դրամատան մը մէջ, գնուելու համար հարկ եղած գետինը, որ Շան-զ Էլիզէի կողմերը կամ ուրիշ կեդրոն տեղ մը պիտի ըլլայ։ Արդարեւ այդ կողմերը գետին մը գտնուեր է, բայց 220000 ֆրանք կը պահանջուի։ Բարիզի մէջ բնակող Եգիպտեան էֆ. և ուրիշ ազգայիններ փափաք յայտնած ըլլալով որ իրենք ալ մասնակցին այս չինութեան գործին, Պ. Մանթաշեան ընդուներ է այս առաջարկութիւնն ալ, խոստանալով միանգամայն որ այդ նուիրատուութիւնները ըլլալէ յետոյ պակսած գումարն ալ ինք նուիրէ։

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ չինութեան խնդիր մըն ալ կը յուզուի այս միջոցին Ասիական երկրի մը՝ Սիպերիայի մէջ, ուր ինչպէս յայտնի է բաւական թուով Հայեր կան։ Ասկէ առաջ Աստրախանի առաջնորդ Տ. Արիստակէս Արք. Սեդրակեան յատուկ քահանայ ղրկած էր այդ կողմերը, որ չատերը խոստովանեցուց եւ հաղորդեց, բայց ինչպէս ամեն ազգ ունի, իրենք ալ պատշաճ եւ մշտնջենական աղօթատեղի մը ունենալ կ'ուզեն։ Իրքուցք՝ որ հարաւային Սիպերիոյ մէջ Պայգալ լճին եզերքը կը գտնուի, Հայերը առժամանակեայ աղօթատեղի մը հաստատած են. անցեալ սեպտ. 10ին՝ Սիպերիոյ այդ անկիւնն ալ հոգեհանգիստ կատարուեր է Գրիգոր Ջանշեանցի հոգւոյն համար։ Նոյն քաղաքին մէջ գտնուած Հայերը և ռուս հասարակութենէն մէկ քանի անձեր ներկայ գտնուեր են սոյն հոգեհանգստին և պատարագիչ Մեսրոպ քհն. կարճ բայց ազդու դամբանական մը խօսեր է։ Ջանշեանցի մահուանէն ի վեր մէկ քանի քառասունքներ անցան, բայց իր յիշատակը Ռուսիոյ մէջ մեծ յարգանօք կը յիշատակուի տակաւին։ Եկատերինոսլավի փաստաբաններու մէջ գումար մը հանգանակուած է, հանգուցելոյն յիշատակին հիմնուելիք ժողովրդական գըրադարանի օգտին համար։ Պետերսպուրկի իրաւաբանական ընկերութեան մօտակայ նիստերէն մէկը պիտի նուիրուի Գրիգոր Ջանշեանցի յիշատակին։ Ռուս գրագէտներու փոխադարձ օգնութեան միութիւնն ալ այս ամսուան մէջ իր նիստերէն մէկը պիտի նուիրէ Գ. Ջանշեանցի յիշատակին։

ԲԱԳՈՒՅԻ վաճառական Պ. Թումայեան 10000 րուպլի նուիրեր է, նոյն քաղաքին մէջ տղայոց հիւանդանոցի մը չինութեան համար։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ Խնամակալութիւնը երէկ նիստ ըրաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։

«ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ բարեկարգութեան քանի մը հրահանգներ» անունով և 80 յօդուածներէ բաղկացեալ նոր տետրակ մը հրատարակած է Ս. Պատրիարքը, մայրաքաղաքիս եկեղեցիները և գաւառ. առաջնորդարանները ղըրկուելու համար։ Կուսակրօն եկեղեցականութեան պաշտօն ստանձնելուն և ամուսնացած եկեղեցականութեան մայրաքաղաքիս մէջ պաշտօն վարելուն գլխաւոր կէտեր ամփոփուած են այդ տետրակին մէջ, որ առաջնորդներու, տեղապահներու, քարոզիչներու և այլ ամէն աստիճանի և պաշտօնի կուսակրօն կղերին պարտականութիւններուն և իրաւունքներուն, ինչպէս նաեւ պատիժներուն և վարձքերուն սահմանը գծած է։ Նոյնպէս ամուսնացեալ եկեղեցականութեան, այսինքն քահանայութեան պարտականութիւնները և իրաւունքները նշանակուած են հանդէպ եկեղեցւոյն և ժողովուրդին։

ՑԱՒՕՔ կը լսենք թէ՝ Գումգաբուի Լուսաւորչեան աղջկանց վարժարանին նախկին շրջանաւարտներէն Տիկին Արմենուհի Քէբիրեան, որ մէկ տարի առաջ ամուսնացած էր Եգիպտոս, իր զաւկին կեանք տալէ վերջ մահկանացուն կնքեր է հոն, հեռու իր ծնողքէն և պարագաներէն։

ՊԱՐՏԻԶԱԿԷՆ կը գրեն թէ՝ անցեալ շաբաթ օրը Արմաշու Միաբաններէն Թորգոմ Վ. հոն հասնելով, կիրակի օրը եկեղեցիին մէջ խուռն բազմութեան ներկայութեանը քարոզ խօսեր է, Քրիստոսի կենսագրութիւնը ընելով և անկէ մէկ քանի դասեր հանելով։ Թորգոմ Վ. երէկ Պարտիզակէ պիտի մեկնէր։

ԲԱՂԷՇԻ առաջնորդ Եղիշէ վարդապետ Խնդրակատարի վանքը քաշուեր է. քիչ ատենէն անցագիրը առնելով Պոլիս պիտի գայ, իր եռամսեայ արձակուրդը անցընելու։ Եղիշէ Վ. ճամբան պիտի այցելէ Մուշի շրջակայ եւ Վանի կողմերու վանքերը։ Բաղէշէն մեզ կը հաղորդեն թէ՝ ժողովուրդը շատ կը սիրէ Եղիշէ վարդապետը, եւ շատ դժուարաւ պիտի թողու որ մեկնի։

ՊԱՂՏԱՏԷՆ Քերովբէ էֆ. Գույումճեան այս անգամ 20 Օսմ. ոսկի նուիրեր է Բաղէշի Ազգ. Որբանոցին։

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

7 Նոյեմբեր 1900

Ֆրանսական 3% գոցուեցաւ	100 47
Րէժի	305.
Գոնսոլիտ	22.52
Երկաթուղի	111 50
Պանք Օթթոման	535.
Թրանսվալ	71 75

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

(Այս առտուան)

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Քէօբրիւլիւի գայմագամ Նէճիպ պէյի։ Սանիէի աստիճան՝ Բարիզաբնակ Օսմ. հպատակ վաճառական Խալիլ Խանա էֆ.ի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Բ. կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Բարիզի Օսմ. հիւպատոս Շէտիտ, և Նիս ու Թուլօնի Օսմ. հիւպատոս Գավաֆեան Միհրան էֆ. ներու։ Բ. կարգի Մէճիտիէ՝ Բարիզի Արուեստահանդէսին Օսմ. ճիւղին պատուիրակ Պ. Շինլէյի և Օսմ. դեսպանատան Ա. բժիշկ Տօքթ. Միհրան էֆ. Քէմհաճեանի։ Ա. կարգի Մէճիտիէ՝ Ֆրանսայի ոստիկանական նախարար Պ. Լէբինի։ Գ. կարգի Մէճիտիէ՝ Անտառաց և Հանքաց պաշտօնատան մասնագէտ-խորհրդական Պ. ֆոն Էսլէպընի։ Դ. կարգի Մէճիտիէ՝ Հապէշստանի կայսեր պատուիրակ Պ. Ձէքերիայի։ Գ. կարգի Օսմանիէ՝ «Նուվէլ Վրէվիւ» և «Սվիէթ» լրագրաց խմբագիր Պ. Կոբլոֆի և ռուսական դեսպանատան նաւային կցորդ նաւապետ Բէթրովի։

ՇՔԱԴՐԱՄ.— Լիագամի ոսկի շքադրամ տրուեցաւ Ե. զօրաբանակին Թնդանօթաձիգ զօրաց հրամանատար Փերիգ Խալիտ փաշայի։ Իմթիյազի ոսկի և արծաթ շքադրամ՝ Կիւլհանէի հիւանդանոցին ուսուցիչ Տքթ. Րիտէր էֆ.ի։ Լիագամի արծաթ շքադրամ՝ Մաքսատան թարգմանութեանց սենեկին դերտնօրէն Ժագ պէյի։

ՀԱՑԻ ԳԻՆԸ ԻՋԱԾ.— Նախարարաց Խորհուրդին մէկ որոշման համաձայն, որ կայս. Իրատէով վաւերացուած է, հացագործներու փուռէն ծախուած մէկ նոր օխա հացի գինը 5 փր. զեղչուելով 40 փր. և սիմիտճիի հացին օխան ըստ սովորութեան 10 փր. պակաս 30 փր. ծախուելուն համար, քաղաքապետութեան պէտք եղած հրահանգը տրուած է։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Զինովիէվ կիրակի օրը Լիվատիայէն մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղւոյ շինութեանց հսկելու համար կայս. կառավարութիւնը մէկ քանի եւրոպացի երկրաչափներ իր ծառայութեան մէջ պիտի առնէ։ Մասնաւորապէս Գերման և Իտալացի երկու երկրաչափներ պաշտօն պիտի ունենան շինութեանց տնօրէնութիւնը ստանձնելու։ Նոյն երկաթուղւոյ գծին համար պէտք եղած երկաթեայ ձողերը պիտի հայթայթուին պելճիական Քոքըրիլ գործարանին կողմէ։

ԺԱՆՏԱԽՏԸ.—Հելլենական կառավարութիւնը Աղեքսանդրիայէն եկողներուն դէմ հաստատած քարանթինան ջնջած է։ Միայն կարգ մը ապրանքներ Ցունաստան չպիտի ընդունուին։

ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՍՕՖԻԱՅԻ ՄԷՋ.—Նախընթաց օրը Սոֆիայի մէջ տեղի ունեցան ելեքտրաշարժ թրամուէյի և ելեքտրական լոյսով լուսաւորման վերջին փորձերը, որոնք շատ յաջող եղան։ Կը կարծուի թէ շաբթուս վերջը ելեքտրական լոյսով լուսաւորման գործը պիտի սկսի։ Ելեքտրականութեան զօրութիւնը պիտի հայթայթուի Իսքեր գետին ջուրերէն, որու վրայ քաղաքէն 18 մղոն հեռու, Բանչէրվօ գիւղին մօտ 50 մեդր բարձրութիւն ունեցող ջրվէժ մը շինուած է, որ 3000 ձիու զօրութիւն յառաջ կը բերէ։ Ելեքտրականութեան ոյժը, որ 8000 վոլթայի ոյժին հաւասար է, քաղաքին հաղորդուած է 18 քիլօմեդր երկայնութիւն ունեցող թելով մը։ Սօֆիա քաղաքը պիտի լուսաւորուի իւրաքանչիւրը 26 մոմի զօրութիւն ունեցող 2000 ելեքտրական լապտերներով և 10 աղեղնաձեւ լապտերներով։

ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍ Բարձր. Խալիլ Րիֆաթ փաշա անհանգստութեան պատճառաւ աղջի օրը չկրցաւ Բ. Դուռը ելնել։

ԱՖԻՈՆԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.—Իզմիրէն Նոյ. 3 թուականով գրեն.—«Աֆիոնի հրապարակը այս օրերս անկայուն վիճակ մը ունի, աշնան սերմնացանին մասին աֆիոնի կեդրոններէն հասած լուրերուն հետեւանօք։ Երկուշաբթի օրուընէ ի վեր ծախուեցաւ 82 կողով, որուն 14ը տեղական սպառման համար։ Գիները են 80 94։ Աշնան հունձքերը, կ'ըսուի թէ մեծ մասամբ փճացած են երկարատեւ երաշտութեանց պատճառաւ։ Պատահած վնասները մեծ են»։

ԿԱՑՍ. ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ վերջին նիստին մէջ Տօքթ. Վիօլի առաջարկնց Քաղաքապետութեան Առողջապահական Ցանձնաժողովին ծրագիր մը ներկայացնել, որպէս զի Թրամուէյի, Թիւնէլի և Երկաթուղւոյ ընկերութեանց, եվարժարաններու և հանրային հաստատութեանց տնօրէնութիւններուն հրահանգ ղրկուի, ծանուցման տախտակներով հրաւիրել ճամբորդները, աշակերտները և ժողովուրդը որ վակոններու, վարժարաններու և հանրային հաստատութեանց մէջ չթքնեն։ Այս միջոցը ձեռք առնել որոշուած է արգիլելու համար տարափոխիկ հիւանդութեանց տարածուիլը, թուքերուն փոշի ըլլալով ժողովուրդին կողմէ շնչուելէն յառաջ եկած։ Կը յուսացուի որ ժողովուրդը այս պատուէրին հնազանդելով այլեւս գետինը չպիտի թքնէ, որով տարափոխիկ հիւանդութեանց վտանգը պիտի անհետանայ։ Արդէն Եւրոպայի երկաթուղեաց, թրամուէյի են. ընկերութիւնները իրենց վակոններուն մէջ «Կը խնդրուի գետինը չթքնել» խորագրով ծանուցման տախտակներ կախած են, և ժողովուրդն ալ սկսած է զգուշանալ այդ սովորութենէն։

«ՇԱՐՔԻՒԷ» ՇՈԳԵՆԱՒԻՆ ԸՆԿՂՄԻԼԸ.—Աթէնքէն Տէյլի Թելէկրաֆի քաշուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ վերջերս Անտրոս կղզիին առջեւ ընկղմած Խըտիվիէի Շարքիէ շոգենաւը ծովուն երեսը հանելու համար աշխատող լուղակները տարօրինակ բան մը երեւան հաներ են։ Շոգենաւին խցիկներէն մէկուն մէջ խեղդուած մարդու մը մարմինը գտեր են, որ ոտքերէն և ձեռքերէն կապուած էր և դաշոյնի բազմաթիւ հարուածներ կրեր էր։ Կը կասկածուի թէ այս բանը կ'ապացուցանէ շոգենաւին ոճիր մը հետեւանօք ընկղմիլը։

ԼԻՎԱՏԻԱՅԻ ՄԷՋ.— Վեհ. Զարն ու Զարուհին ողջունելու համար Լիվատիա (Խրիմ) գացող Օսմ. պատուիրակութիւնը այսօր մայրաքաղաքս կը դառնայ։ Նիքոլա Բ. Զարը և Զարուհին կայսերական ընտանեաց հետ տակաւին 7 8 շաբաթ Լիվատիա պիտի մնան եղեր, որու գեղեցիկ տեսարանին և առողջարար օդին համար Ռուսիոյ նախարարներէն մեծ մասը կամ Լամստորֆ, Պ. Վիթէ, Զօր. Քուրոբաթքին, պառոն Ֆրետերիք են. հոն հաստատուած են։

ՄՈՒՇ գաւառին Վարթօ գաւառակին մէջ բանտարկեալներու յատուկ բանտ և բանտապահ չգտնուելուն համար, Վանի և Պիթլիզի դատական քննիչները խնդրած են Ներքին Գործոց պաշտօնատունէն որ այդ վիճակին դարման մը խորհուի։

ՄԱԼԹԷՓԷԻ շրջակայ Պիւլպիւլ կոչուած լեռնէն Կ. Պոլիս բերուած կիւլ-Պապա ջուրերը կայս. Բժշկական վարժարանին կողմէ տարրալուծուելով հաստատուած է թէ աղէկ ջուր են։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ Եոհաննէսպուրկ քաղաքին Գօսիմ Գամէրօտիֆ անուն ընկերութեան նախորդ պաշտօնեաներէն Աֆղանստանցի Սէյտ Մէհմէտ էֆ. 2 հազար ղշ. ամսաթոշակով Բարեյոյսի Բորդ-Էլիզապէթ նաւահանգիստին Օսմ. դեր-հիւպատոս կարգուած է։

ՄԵԹԱՔՍԱ ԵՒ ՈՍԿԻՆ ԳՕՆԵԱՔՆԵՐԸ.—Ասկէ առաջ գրած էինք թէ Ցունաստանէն Կ. Պոլիս հասած Մեթաքսա քօնեաքները իրենց շիշերէն պարպուելէն ետքը անոնց մէջ մնասակար բաղադրութեամբ պատրաստուած քօնեաքներ լեցուելով մաքսային հին սէթիֆիքաներ ցուցուելով ազատաբար կ'անցուէին, իբրեւ Մեթաքսայի քօնեաք։ Վերջերս ձեռնհաս պաշտօնատան կողմէ քննութիւն բացուելով երեւան հանուած է թէ Մեթաքսա քօնեաքները կեղծող անձերը նոյն իսկ այդ քօնեաքները պատրաստող գործարանին Պոլսոյ ներկայացուցիչ Թրիանտաֆիլօբուլօ և Գազլէի անուն անձերն են։ Ասոնք յայտարարեր են թէ իրենք ասկէ առաջ տակառով Մեթաքսա քօնեաքներ մթերած էին, և հիմայ զանոնք շիշերու մէջ լեցնելով կը ծախեն։ Կեղծ շիշերէն մէկ քանիին պարունակութիւնը տարրալուծուելով, տեսնուեր է թէ ասոնք լեցուած են Թրիանտաֆիլօբուլօ և Գազլէի Մոճանէի գինետուններուն 60 փր.նոց անմաքուր ալքօլներով։ Խաբեբաները այսպէսով օխան 60 փր.նոց վնասակար քօնեաքը հելլենականի տեղ 20 ղշ.ի կը ծախէին։ Սակայն ճիշդը ըսելով այդ 20 ղշ.ի ծախուած Մեթաքսա են. քօնեաքներն ալ չէ-հաշ մը չեն։

ՄԵԾ ՀՐԴԵՀ ՍԵԼԱՆԻԿԻ ՄԷՋ.—Սելանիկէն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ նախընթաց առտու քաղաքին քարափին վրայ գտնուած եռայարկ Ռուսչեալ պանդոկէն հրդեհ ծագելով, հակառակ բուռն ջանքերու, կէս ժամուան մէջ մոխիր դարձուցեր է այդ պանդոկը, յարակից անգլիական օթել մը և մէկ քանի ուրիշ շէնքեր։ Պատահած վնասը խիստ մեծ է։ Ոստիկանութիւնը խիստ քննութիւն բացած է հրդեհին ծագման պատճառը հասկնալու համար։

ԿՈՐՈՒՍՏ ՄԸ ԳՏՆՈՒԱԾ.—Զինուորական հանգստեան թոշակի սնտուկին քարտուղարներէն Ազիզ պէյ նախընթաց օրը ընտանեօք Սարըեարէն Ֆընտըգլը իր տունը կ'իջնէր, երբ Պէշիքթաշ հասնելով կառքով Ֆընտըգլը գացած պահուն յանկարծ տեսաւ որ ձեռքը գտնուած պայուսակը, որուն մէջ 600 ոսկի և 100 ոսկիի գոհարեղէն կար, մէջտեղ չկայ։ Իսկոյն ետ դառնալով Ազիզ պէյ խնդիրը Պէշիքթաշի ոստիկանապետ Հասան փաշայի յայտնեց, որ կէս ժամուան մէջ կորսուած պայուսակը գտնել տալով իր տէրոջը դարձուց։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ՉԻՆԱԿԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 6 Նոյ.— Շանկայէն հասած հեռագիրներ կ'ըսեն թէ՝ ապստամբները աւարի կուտան Քանդոնի գաւառը։ Սէ-Նկան-Ֆուի բնիկներուն մէջ ալ ապստամբութենէ մը կը վախցուի։

ՀՈՆԿ ՔՈՆԿ.— Զրոյցի մը նայելով Գերմանացիները դիտաւորութիւն ունին Շամէնէի մօտ ստացուածք մը ձեռք բերել։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուսքի Ինվալիտ կը հրատարակէ Անգլեւգերման համաձայնութեան մասին Ռուսիոյ տուած պատասխանը։ Ռուսիա կը յայտարարէ թէ՝ կ'ընդունի համաձայնութեան առաջին երկու պայմանները, քանի որ ինքը առաջին տէրութիւնն է որ Չինաց ամբողջութիւնը իր քաղաքականութեան հիմը հռչակած է։ Գալով երրորդ յօդուածին, որ այս սկզբունքին բռնաբարումը կը նախատեսէ, Ռուս կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ՝ եթէ այնպիսի բռնաբարում մը ըլլայ, Ռուսիա պիտի ստիպուի իր դիրքը փոխել։

(Ծ. ԽՄԲ.— Սուրհանդակի շաբաթ առտուան թուով, Գերմանական թերթերէ առնելով, աւելի ընդարձակօրէն գրած էինք այս լուրը, զոր Կ. Պոլսոյ հեռագրական գործակալութիւնը հինգ օր ետքը իբրեւ թարմ լուր կը հրամցնէ մեզի)։

ԼՈՆՏՈՆ.— Քանդոնէն Տէյլի Թելէկրաֆի կը հեռագրեն.— «Քուանկթունկի հարաւակողմի ապստամբութիւնը անյաջող եղած է, ապստամբները բաւականաչափ զէնք և ռազմամթերք չունենալնուն համար»։

(Ծ. ԽՄԲ.— Կ. Պոլսոյ գործակալութեան տուած այս լուրն ալ ուրիշ գործակալութիւն մը տուած էր երկու օր առաջ, զոր աղջի առտուն հրատարակած էինք)։

ԲԱՐԻԶ.—Մէկ քանի լրագիրներ թէև ծանուցած էին թէ հանրապետութեան նախագահ Պ. Լուպէի, Պելժիոյ Լէոբոլտ թագաւորին և Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէի միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացած է, որուն համեմատ Պելժիա պիտի մասնակցի Բէքին-Հանքէու երկաթուղւոյ գիծը պաշտպանելու համար ոստիկան զօրաց գունդի մը կազմութեան, բայց Պաւուէլէն Հավասի գործակալութեան ուղղուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Ֆրանսայի և Պելժիոյ միջեւ ոևէ պայմանագիր կնքուած չէ Չինաստանի մասին։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

ԲԱՐԻԶ.—Խորհրդարանին նստաշրջանը բացուեցաւ այսօր, նախագահութեամբ Պ. Բօլ Տէշանէլի։ Մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէր սրահներուն մէջ։ Պ. Տէշանէլ ծանոյց թէ՝ Արմատական Ընկերվարական երեսփոխան Տօքթ. Վազէյլ հարցապնդում մը ըրած է կառավարութեան ընդհանուր քաղաքականութեան վրայ։ Վարչապետ Պ. Վալտէք Ռուսոյի առաջարկին վրայ, ժողովը որոշեց անմիջապէս վիճաբանութեան ենթարկել այս հարցապնդումը։ Ընկերվարական երեսփոխանը իր հարցապնդումը ընդլայնելով խնդրեց կառավարութենէն յայտնել իր ծրագրած բարենորոգումները։ Պ. Ռընէ Վիվիանի յայտարարեց թէ ընկերվարականները ոյժ պիտի տան կառավարութեան, ցորչափ անիկա մարտնչի կղերական յետադիմութեան դէմ, բայց կը վերապահեն իրենց գործելու ազատութիւնը։ Վարչապետը պատասխանեց թէ՝ պէտք է նախ ելմտացոյցը քուէարկել եւ յետոյ վիճաբանիլ ընկերակցութիւններու վերաբերեալ օրինագծին վրայ։ «Բայց յարեց վարչապետը, կառավարութիւնը չի լքաներ միւս օրինագիծերը, զորս ժողովին մատուցած է, զինուորական խորհուրդին բարենորոգման եւ եկամուտի վրայ դրուելիք տուրքին նըկատմամբ»։ Պ. Վալտէք Ռուսօ հարցուց թէ՝ ժողովը համակարծի՞ք է իրեն։ Բուռն ծափերով ողջունուեցան այս խօսքերը։ Կը նախատեսուի թէ ժողովը ամբողջ շաբաթը պիտի յատկացնէ յետաձգուած բոլոր հին հարցապնդումները լսելու։ Վիճաբանութեան շարունակութիւնը հինգշաբթի օրուան թողուեցաւ։ Ո՛ և է միջադէպ չպատահեցաւ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Նախագահական ընտրութիւնները ծայր աստիճան յուզումնալից են։ Ժողովուրդին մասնակցութիւնը ամէն տեղ խիստ մեծ համեմատութիւններ կ'առնէ։ Տէնվըրի մէջ, շփոթութեան մը միջոցին, դատաւորի օգնական մը սպաննուեցաւ և ուրիշ չորս օգնականներ ու 4 անձեր վիրաւորուեցան։ Դեռ ընտրութեան արդիւնքը յայտնի չէ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Ռոպէրդս կը հեռագրէ թէ 1400 Պօէրներ կը գտնուին Լէտիպրանդի շուրջը։

—Քրիւկէր նախագահը, որ Ճիպութի հասած է Կէլտէրլանտ մարտանաւով, երեք օր պիտի մնայ հոն։ Նախագահը երբ Բորդ Սաիտ հասնի հարկ եղած տեղեկութիւնները պիտի ստանայ ցամաք ելլելիք տեղին մասին։

—Լորտ Ռոպէրդս կը հեռագրէ թէ հակառակ Պօէրներու վհատութիւնը հաստատող յայտնի նշաններուն, նախագահ Շթէյն կը շարունակէ ամենամեծ ճիգեր ի գործ դնել համոզելու համար Պօէրները որ շարունակեն կռուիլ։

—Տեղացող անձրեւները կը ջլատեն Անգլիացիներու գործողութիւնները՝ Նաթալի մէջ։ Ցայտնի չէ թէ Լորտ Ռոպէրդս ե՞րբ ճամբայ պիտի ելլէ։

ԲԷՇԴԱ.— Աւստրիական և Հունգարական նախարարները գումարեցան արտաքին գործոց նախարար կոմս Կոլուխովսքի կոմսին նախագահութեամբ, և կատարեալ համաձայնութիւն գոյացուցին Պոսնայի երկաթուղիներու խնդրին վրայ։

ԱԼԺԷ.—Ալժէրիոյ նորընտիր կուսակալ Պ. Ժոնառ հոս հասնելով, բուռն ծափերով ընդունուեցաւ։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ՆԱԽԱԳԱՀ ՄԱՔ ՔԻՆԼԻ ՎԵՐԸՆՏՐՈՒԱԾ

ԼՈՆՏՈՆ, 7 Նոյ.— Նիւ Եորքէն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պ. Մաք Քինլի վերընտրուած է իբրև նախագահ Հանրապետութեան։

—Ասուանէն Տէյլի Թելէկրաֆի կը հեռագրեն թէ յառաջիկային կաբելոր արշաւախումբ մը պիտի ղրկուի Քորտոֆան։ Երբ կարելի ըլլայ բաւականաչափ զօրք քաշել Հարաւ. Ափրիկէէն, անմիջապէս պիտի կազմակերպուի այս արշաւախումբը, որուն հրամանատարը պիտի ըլլայ հաւանաբար Լորտ Քիչըներ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Օսմանեան Փոխառութիւն

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ղշ	24.14½
Երէկուան բարձր գինը	»	24.16
» վար »	»	24.14
[illegible] Երկաթուղի		
Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ֆր	109 75
Երէկուան բարձր գինը		110 25
» վար »	»	109 75
[illegible]	Լ.Օ	6.20
» [illegible]	Ֆր	2 —
» [illegible]		150
[illegible]	Լ.Օ	4 10
Փրիօրիթէ Թիւրք		—
Թրանսվալ		70 50
[illegible]		
Մէճիտիյէ արծաթ	Ղշ	107.35
Մէթալիք	»	97 30
Անգլիական ոսկի	»	110 04
Ֆրանսական ոսկի	»	87.21
Ռուբլի	»	51 08
[illegible]	»	8.60
Լոնտոն 3 ամիս		109 05
Փարիզ » »		22 95

ՕՏԱՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

6 Նոյ.	ԼՈՆՏՈՆ	ԲԱՐԻԶ
	Անգլիական	Ֆրանսական
Անգլ. գոնս.	98 81	100 52
Օսմ. գոնս. Սեր. B	46 25	
» » » C	25 12	
» » » D [illegible]	22 25	22 67
» » » D [illegible]	22 25	22 65
Պանք Օթթոման	11 43	535 —
Թրանսվալ	2 87	73
Օսմ. Րէժի		309
Օսմ. [illegible]		510
Օսմանիէ		427 —
Գրէտի Լիոնէ		1082—
Իտալական		95 37
Սպանիական		67 70

ՔԱՀԱՆԱՆ ՈՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ

Գոհունակութեամբ կը տեսնուի թէ՝ ժամանակէ մը ի վեր լրագրաց էջերուն մէջ Հայ. Եկեղեցւոյ քահանայական անկեալ մակարդակը բարձրացնելու խորհուրդներ կ'արձանագրուին, ի վեր հանուելով քահանայական ընտրութեանց ժամանակ եղած կողմնակցութիւնները, և ռամիկ ժողովրդեան կոյր հետեւողութիւնը ի շնորհուկս ազդեցիկ անձանց։

Գիտնալ հարկ է թէ՝ քահանայի ընտրութիւնը շատ կը տարբերի հասարակ պաշտօնէի ընտրութենէն, ինչպէս կը տարբերի նիւթականը հոգեկանէն, վասնզի առաջնոյն ընտրութիւնը հակառակ պարագային մէջ հնար է մերժուիլ։ Սակայն քահանան իր նուիրական պաշտօնին մէջ պիտի գործէ ցկեանս, որմէ ժողովուրդը պիտի օգտուի բարոյապէս։

Ցաւալի է լսել շատ կողմերէ քահանաներու նկատմամբ տեղացած գանգատ ու տրտունջներ, կարծես թէ լրագրաց սիւնակները քահանաներէ ոմանց անհաճոյ արարքը նկարագրելու յատկացուած են։

Մենք ալ դժբաղդաբար այդ ախտով վարակուած ենք, բայց ի պատիւ եկեղեցւոյ լռութիւնը յարգած էինք։

Բայց եղած անարժան ընտրութեան պատասխանատուութիւնը ոչ միայն հոգեւոր իշխանութեանց անկ է, այլև ընտրող ժողովրդին ալ, որ ինքզինքը արդարացնելու միջոց չունի. վասն զի եպիսկոպոսը համառօտ քննութենէ մը անցընելէ ետքը ընծայացուն(շատ անգամ առանց քննութեան) կը ձեռնա-

դրէ զայն, իրեն տրուած ժողովրդական վկայութեան վրայ յենլով։

Բայց ցաւալին հոն է որ մեր մէջ անարժան ու ապիկարներն են, որ կը յաջողին միշտ այսպիսի կենսական ընտրութեանց մէջ։

Իբրեւ մխիթարութիւն՝ երեք չորս տարիներէ ի վեր կը լսէինք և գիտէինք թէ՝ Արմաշու Դպրեվանուց մէջ ուսում առած և ժամանակի պահանջմանց համաձայն ձիրքերով օժտեալ ուխտեալներէն կարապետ էֆ. Նայեանը քահանայացու պիտի ըլլար։ Զգիտենք ինչ պատճառաւ իր ուխտը կատարել տալ չառաջարկուիր հոգեւոր պետերէն, և ժողովուրդը ինչու կը թերանայ այս կարեւոր կէտին մէջ։

Պակաս չեն ազգիս մէջ այսպիսի արժանաւոր քահանայացուները, որոնք ժողովուրդին ցուցաբերութենէն խրտչելով, կը մոռնան իրենց ուխտը և ետ կը կենան իրենց նպատակէն, յորում տուժողն է Ազգը։

Ափսոս Տ. Ց. Մ.

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ.— Հանր. Պարտուց վարչութեան Թողուած հասոյթներու ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ Բարասուի հանքերու Օսմ. ընկերութեան 1էն մինչեւ 12,000 թիւը կրող 12,000 առանձնաչնորհեալ բաժնեթուղթերուն և դարձեալ 1էն մինչեւ 20000 թիւերըրդ20000սովորական բաժնեթուղթերուն դրոշմաթղթի տուրքը ընկերութեան կողմէ ամբողջովին վճարուած ըլլալով, այդ բաժնեթուղթերուն տէրերը իրենց թուղթերը կրնան տալու համար կրնան դիմել Ղալաթիա, Պալըգհանէի վարչութեան, ուր իրենցմէ ոեւէ դրոշմատուրք չպիտի պահանջուի։ 7—2

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

ԶԱՐՇՈՒԻ ՔԷՊԻՐ

Գրյմէթը մուխամմինէսի 22000, պէտէլի միւզայէտէսի 8100, Զաւորբըլոր վէ Պիթ Բազարը ճատտէսինէ «ա» իչարէթլի տիւքքեան։

Գրյմէթը մուխամմինէսի 15000, պէտէլը միւզայէտէսի 7950, Ֆէսմիլէր ճատտէսինէ «բ» իչարէթլի տիւքքեան

Գրյմէթը մուխամմինէսի 6000, պէտէլը միւզայէտէսի 2600, Ֆէսմիլէր ճատտէսինէ «գ» իչարէթլի տիւքքեան։

Զարշուի քէպիրին մէվգըի միւխթէլիֆէսինէ վագը օլուպ գօմիսիօնը մախսուսընճա պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթը թէգարրուր իչէն տիւքեանտան ալթմըշ պիր կիւն միւզայէտէ միւտտէթինին խիթամընա մէպնի սօն բէյտէ գալմըշ օլան պալատէ մուհարբէր իչ ատէթ տիւքքեանըն պէտէլը միւզայէտէսինէ ֆր 25 Թըշրինի էվվէլ սէնէ 316 Թարիխինէն ֆր 15 Թըշրինի սանի սէնէ 316 Թարիխի օլան չարշանպա կիւնիւնէ գատար իչ հաֆիթա զարֆընտա եիւզէտ պէշ զամմրն գապուղիյէ օ միւտտէթին տախի խիթամընտա իհալէսի իճրա օլընմագ վէ անտէն սօնրա թէֆվիզը խուսուսընըն իրատէի ալիէ Թաալիքինէ գատարտա եիւզէտ օն զամմ գապուլ իտիլմէք իւզրէ զուհուր իտէճէք Թաիիպլէրին Զարշուի մէգքիւրտէ Սօրզուճճր խանընդտաքի էմնաք միւնասիպլէրինէ միւթամաթիյէմէլէրի վէ բէյ ագչէլէրինի Թիճարէթ վէ Նաֆտա նէզարէթի ճէլիյէսի տաիրեսինտէքի Զարշուի քէպիր Թամիրաթ գօմիսիօնը սանտըղընա Թէսլիմ իյէմէլէրի իւան օլընուր։

Ֆի 24 Թըշրինի էվվէլ 316 3—1

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH & MERCANTILE
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆԴ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1800 ԻՆ

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	14,409,089.10.1	» »
1899ի հասոյթը	3,073,226.13.11	» »

NORTHERN INSURANCE COMP.
ՆՕՐԹՀԵՐՆ ԻՆՇՈՒՐԸՆԱ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1836 ԻՆ

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	5,509,273	» »
1899ի հասոյթը	1,187,296	» »

Ա.ր.ս ընկերութիւնք հաւաքաբար իրենց ընծայած բացարձակ վճառհութեան հսկայ դրամագլխի և պահեստի գումարաց տեսակէտով հրդեհի դէմ ապահովագրութիւններ կ'ընդունին շէնքերու, կարասեաց, վաճառքի եւլն. ԻՒՐՕՏ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳՆՈՎ ԵՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԴԱՆ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԱՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ։

ՎՃԱՐՄՈՒՆՔ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՄԲ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԵՒ ԱՒԱՏԱՉԵՐՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻ

Մինչ պիժմ հրդեհի ինսուց համար վճարուած գումար ԵՐԵՍՈՒՆ ՉՈՐՍ ՄԻԼԻՈՆ Անգլիական ոսկին ը'անցնի։

ՄԱՐԻԹԱՅՄ
MARITIME INSURANCE Co.
ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 500,000, ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՕՍՄ. ՈՍԿԻ 110,000

Ա.յս ընկերութիւնն եւս չոգենաւուց եւ առագաստանաւուց մէջ բեռցուած ապրանքներն և գրամադրարներն ինչպէս նաեւ ամէնօրեայ ճղթաթարով ուղղարկուած ինչքերը խիստ չափաւոր և օգտակար պայմաններով կապահովագրէ։

Մանրամասն տեղեկութեանց համար յարգոյ հաստատութիւնն կը հրաւիրուի դիմել առ ի գործակատարութիւն։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ՊՈԼՍՈՑ, Գ. Ց. ՄԵՐՕԲԵԱՆ.— ՂԱԼԱԹԻԱ ՄԷՀՄԷԶ ԱԼԻ ԲԱՇԱ ԽԱՆ ԹԻՒ 22

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի կայս. իւքազով արտօնեալ։
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ։
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37։
Ապահովագրութեանց ճիւղերը ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱՏՔ։

1898 տարւոյն մէջ գանձուած ապահովագիւն 34,775,462 ֆր
Երաշխաւորութեան գումար 121,765,333 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է աւելի 164,172,000 »

ԿՆՆԻՉ ընկերութեան յարեւելս Ա. ՀԻՒՐՄԻՋ

ՂԱԼԱԹԻԱ, Քարաքէն վրայ (Մափափան հին տեղը)

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՏՕՐ ՐԻՔԲԻՆ

ԿԱՐԴԱՑԷՔ, ԿԱՐԴԱՑԷՔ
ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

Մեծ Հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափս վրայ հանդերձներու.—Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Հաճօբռւլո խան, ներքնայհն վերնայարկի անկիւնը։

Թ Ի Ւ 33

Այս վաճառատան աչքն և հիմնադիրն, Արտակ Մօսիկեան, շատ տարիներ այս արհեստով զբաղած, ուրիշներու հետ ընկերութեամբ հագուստի քանի մը վաճառանոցներ կազմակերպած, նը փորձառութեան և ուղղամտութեան շնորհիւ, յաճախորդաց վստահութիւնն ու համակրութիւնն գրաւած ըլլալով, այս ձեռնարկով ալ յաջողութեան ամէն պայմաններով կը ներկայանայ։

Առաջին կարգի վարպետ ձեւող մը միշտ ներկայ է վաճառանոցին մէջ.— ի վաճառ հանուած բոլոր հագուստներն, ամբողջապէս նոր կտրուած, վերջին նորաձեւութեան անթերի նմոյշներ են, խարդախ կերպասներ երբէք չեն գործածուիր. իսկ գիներու մասին մրցման գաղափար մը այն ատեն կարելի է ունենալ, երբ ապրանաց վրայ նշանակուած թիւերը տեսնէ մարդ։

Կը խնդրուի ուշադիր կարդալ հետեւեալ խօսակցութիւնն.

—Մեր ամառնայ հագուստը Հայի Շահին վաճառանոցէն առնենք։

—Բայց այդ վաճառանոցը խանին մէջտեղն, երկար սանդուղով կ'ելլուի. ո՞վ պիտի հոգնի մինչեւ հոն։

—Կ'ելլանք, հոգ չէ, վաճառանոցին տէրը իր արհեստին մէջ շատ կարող ու փորձառու մէկն է. մեր ճաշակին համեմատ շէմ և նորաձեւ հագուստներ ամէն տեղէ աւելի հոն պիտի գտնենք, եթէ ուզենք յատկապէս ձեւել կուտամք. գիներն այնքան ժան են որ կարծես թէ գործէ քաշուելու մտքով. ունեցած ապրանքները ձեռքէ հանելու կ'աշխատի։ 140 ղ.ի բալթօներ հոն տեղ 96 ղ.ի կը ծախուին։

—Ինչպէս կը շահի ուրեմն

—Կը շահի որովհետեւ— Ա. Ընկերը չունի որ շահածը բաժնէ։ Բ. Անձը նական ծախքն այնքան չափաւոր է որ ապրանքին գինը բարձրացնելու չի հարկադրուիր։ Գ. Զինքը ճանչցող և իրեն համակրող շատ յաճախորդ ունի, ամէն մէկէն քիչ քիչ կը շահի բայց գումարն մեծ կ'ըլլայ։ Դ. Բանտամարդ ուրիշներու, վաճառատան վարձքն և ծախքն խիստ աննշան են։ Ե. Քիչով գոհ սրտով կ'ըսէ «Ալլահ դէբէէրէ վէրսին»։

Վաճառատունը կիրակի օրերը բաց է — վերջին գին — Մէկ թիւը 2 ղ.։— Նորոգութեան աշխատութիւնները ձրի։

ՁԱՎՈՒՇ ՕՂԼՈՒԻ
ՍԻԿԱՒՈՒ ԹՈՒՂԹ

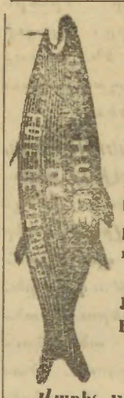
Բարակ և ընտիր սիկաուի թուղթ գործածողներուն կը յանձնարարուի Ձավուշ Օղլուի գործարանին սիկաուի թուղթը, որ խարխնչանը կը կրէ։

Այս սիկաուի թուղթը շատ տարիէ ի վեր մեծ յաջողութիւն գտած ըլլալուն համար, անոր բազմաթիւ կեղծերը ելած են։ Ուստի բուն իսկ Ձավուշ Օղլուի թուղթը ստանձկ զանազանելու համար, խարխնչի նշանը կրող թուղթերուն ամէն մէկ թերթին վրայ անունց մելանի՝ և կնիքի ձեւավայրէ նշանը, և թուրքերէնով «Ձավուշ Օղլու» գրուած պէտք է ըլլայ։ Դարձեալ «Սթանպօլ» անուն սիկաուի թուղթերը պէտք է դիտել թէ «Ձավուշ Օղլու» անունը և երկու սև նշան կը կրե՞։ 78—26

ԱԾՈՒՆԸ

Մօտեցած է ժամանակը, աչնան մէջ ցանուելիք ծաղիկներու և բանջարեղէններու սերմերուն, և. ծաղիկի սերմերուն։ Երեսպաչէն այս անգամ յատկապէս բերել տրուած են այս սերմերը, որոնց համար արուեստական աղբ, պատուաստի ճաճան և ապ. եւս կը վաճառուին մեծ և փոքր քանակ Պահէք Գարու Պին Պիր Զեշիտ վաճառատան մէջ։

Փոփոքողներուն ձրիարար կը տրուի յատկապէս պարտէզի սերմերուն համար պատրաստուած և մանրամասն բացատրութիւններ պարունակող Քաթալոկը։

ԱՆԽԱՐԴԱԽ ՄՕՌԻՒ ԶԿԱՆ ԻՒՂ

Ինչպէս ուրիշ տարիներ այս տարի եւս յատկապէս Նորվկայէն զուտ Մօռիւ ձկան իւղ բերել տուած եմ։ Աւելի որ ձմրան և գաճակին մէջ Մօռիւ ձկան իւղի պէտք կը զգայ, ուրիշ դուռ մը գարկէք. ո՞վ ձեր թեւէն բռնած է։

—Վերջին խօսքերնիդ ա՞յս է օրիորդ։

—Եթէ կուզէք վերջին խօսքս այս կընայ ըլլալ։

—Մտածելո՞վ կ'ըսէք ատիկայ։

—Կարծեմ թէ առանց մտածելու ալ այս խօսքը կրնամ ըսել։

—Օրիորդ Մարկըրիթ Գոլտուի՛ն։

—Պարոն Ճորճ Ուիլսո՛ն։

Երկու կողմէ արտասանուած այս վերջին բառերը պայթելու վրայ եղող փոթորիկին նախապատրաստներն էին։

Կասկած չկար որ սիրով սկսուած այս խօսակցութիւնը կռիւով պիտի վերջանար։

Ճորճ Ուիլսըն ոտքի ելլելով վայրկեան մը սպառնական նայուածք մը ուղղեց Մարկըրիթի, և տեսնելով որ սա իր թշնամական նայուածքին առջեւ գլուխ անհոգ երեսէյթ մը առնելով կը ժպտէր, չկրնալով իր բարկութիւնը զսպել սկսաւ սենեկին մէջ երթալ գալ։

Սէրը կամ բարեկամութիւնը, վերջին աստիճան առելութեան և թշնամութեան փոխուած էր։

Պահ մը Ուիլսըն սենեակին դուռը բանալով սրահը դիտեց։

Մարկըրիթի սպասաւորը պահնորդի նման կեցած էր սրահին դրան առջեւ։

Անգութ աղջիկը արհամարհոտ ժպիտով մը ո իլսընի նայեցաւ։

Ճորճ Ուիլսըն այս առաջին ճակատամարտին մէջ յաղթուած էր։

Պէնկալեան հեծելազօրաց սպան կամաց կամաց ինքզինքը գտնելով Մարկըրիթի մօտեցաւ, զսպուած բարկութեան չարժուձեւով մը անոր դիմացը կեցաւ, թեւերը խաչաձեւած, և բարկութենէնդողդողացող ձայնով մը փորձեց դիւանագիտութեան վերսկսիլ։

—Օրիորդ, ըսաւ յանկարծ, կատակը մէկ կողմ թողունք։

—Ձեր հրամաններուն պատրաստ եմ, Պ. Ուիլսըն։

(Շարունակելի)

ԼԵՒՈՆ ՍԱՐԱՃԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

կայս. Բժշկ. վարժարանէն վկայեալ

Յայտնի է թէ առանմնաբոյժ և կամ աւրուած ակռաներ ունեցողներն, լսատամոքսն ալ, մարմինն ալ ապառողջ վիճակի մը մէջ գտնուելով դատապարտուած են տառապալից կեանք մը անցնել։ Այս տեսակ անհանգստութեանց դարմանը ըստատմոքսի դեղերը գործածել չէ. այլ հարկ անհրաժեշտ է կարող առանմնաբոյժի մը դիմելով ակռաները կանոնաւոր վիճակի մը վերածել տալ։

Քանի մը տարիէ ի վեր թէ Թուրքիոյ և թէ օտար երկիրներու մէջ ի գործ դրած ճարտարութեամբը չքազդուներու արժանացող և ընդհանուրին վերմագին գնահատութիւնը վայելող Լեւոն էֆ. Սարաճեան այս անգամ Սիրքէճի Համիտիէ դաժբարանին դէմ աշխատանոց մը հաստատած ըլլալով, իրեն դիմողներ կատարելապէս կը գոհացնէ առանց ցաւի առանմնահանութեամբ. ոսկիով, արծաթով և փլաթինով ակռաներ կը լեցնէ և պատրաստած կեղծ ակռաները կարելի չէ բնականէն զանազանել թէ՛ տեսքով և թէ գործածութեամբ։

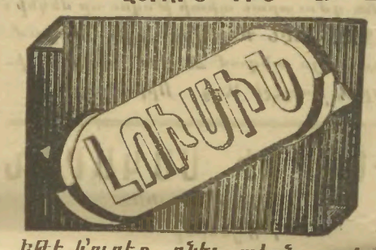
Այս ամէն առաւելութիւններու վրայ գիներն ալ այն աստիճան դիւրամատչելի են, որ անկարելի կ'ընեն ոեւէ մրցում։

Ուստի կը յանձնարարենք մեր ապնիւ ընթերցողաց՝ որ եթէ պէտք ունին իրենց ակռաներու գարմանմանը անյապաղ թող դիմեն Սիրքէճի Համիտիէ դամբարանին դէմ թիւ 6 Ատամնաբոյժ Լեւոն էֆ. Սարաճեանի։

25—11

ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՊԱՏՐԱՍ ԵՒ ԶԱՓՈՒ ՎՐԱՅ
ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՑ
Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ
Հաճօբռւլո խան

Նօ. 20 ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ Նօ. 20

ԵԹԷ կ'ուզէք գնել ժամն, տոկուն և ձեւաւոր հագուստներ, անգամ մը այցելեցէք «ԼՈՒՄԻՆ» վաճառատունն. պիտի տեսնէք թէ օտար և բնիկ ոչ մէկ վաճառատուն կարող է մրցիլ մեզի հետ, ասիկայ կրնան հաստատել մեզի այցելող յարգոյ յաճախորդները։

Վաճառատունս ներկայ եղանակին համեմատ մեծ քանակութեամբ պատրաստ ապրանքներ ունի, նոյնպէս և մեր վարպետ ձեւագէտին ձեռամբ չափու վրայ խիստ ընտիր և տուրուն տարբերներէ հանդերձեղէնները, սմօքէն, փռաք, եւն. կը պատրաստուին։ ԵԹԷ ապսպրուած հագուստները յաճախորդներու ճաշակին յարմար չըլլան՝ սիրով ետ պիտի ընդունուին։ Այս մեծ առաւելութենէն կրնայ հասկնալ թէ ընտիր ճաշակի համեմատ չինուած քներու վրայ կը ծախուին. ըստ կարի ամենաչափաւոր գներով, այսպէս վարելով ամէն մրցում։ Մէկ անգամ փորձի համար այցելեցէք սոյն վաճառատունն, և կը յուսանք որ ամէն այցելողները գոհ պիտի մնան։

100—93

ԱՆՈՒՆ ՕՐԻՈՐԴԻ

Ս.ԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ամէն ոք որ ունի ինչ որ ծախելիք, կամ ուզէ գնել, կամ փոխանակել, կամ ուզէ ծախել, կամ ուզէ գործ մը ընել, կամ ուզէ գործ մը տալ, կամ ուզէ գործ մը առնել, կամ ուզէ գործ մը գտնել, կամ ուզէ ինչ որ ալ ընել, կամ ուզէ ինչ որ ալ տալ, կամ ուզէ ինչ որ ալ առնել, կամ ուզէ ինչ որ ալ